

[nyheter om eu]

EU påverkar svenska kommuner

Sveriges kommuner berörs i hög grad av EU:s regelverk och politik, visar en ny rapport från Sveriges Kommuner och Landsting [SKL].

60 procent av frågorna på en vanlig svensk kommunfullmäktige påverkas direkt eller indirekt av EU. För landstingsfullmäktige är motsvarande siffra 50 procent.

Inflytandet från EU gäller till exempel regler för upphandling av vårdtjänster, statsstöd vid försäljning av mark och byggnader samt djurskyddsinspektioner. Även EU:s olika stödprogram är viktiga för landets kommuner.

Undersökningen från SKL avslöjar vad många av oss misstänkt. Medlemskapet i EU påverkar våra demokratiska församlingar mer än vad vi EU-motståndare ens befarade inför folkomröstningen 1994.

Någon motsvarande undersökning på riksdagsnivå finns inte. Men tre danska forskare, som alla är EU-anhängare, uttalade sig för några år sedan i Jyllandsposten om EU-rättens inflytande på nationalstatens bekostnad. De bekräftar att omkring 80 procent av det danska folketingets beslut baseras på olika EU-direktiv.

Lissabonfördraget, EU:s nya grundlag som trädde i kraft 1 december förra året, medför att än mer makt flyttas från riksdag, landsting och kommuner till EU:s överstatliga institutioner.

Lissabonfördraget innebär både en utvidgning av EU:s makt att stifta lagar oberoende av svenska folkets vilja och

en ökning av unionens makt att begränsa vår egen riksdags möjlighet att stifta lagar. Mera makt åt Bryssel; det är den nya EU-grundlagen i ett nötskal.

En sådan maktförskjutning innebär en allvarlig inskränkning av öppningsorden i vår grundlag. Där står att "All offentlig makt utgår från folket". Med Lissabonfördraget blir detta än mer bara tomma ord.

Eva-Britt Svensson

Rödgröna mer eniga om EU

De rödgröna partierna kommer allt oftare överens även i EU-frågor som ju tidigare legat utanför det rödgröna samarbetet, det visar en granskning som Ekot gjort. Och det är framför allt Socialdemokraterna som allt oftare hamnar på samma ståndpunkt som Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Den senaste tiden har allt fler rödgröna talare i riksdagen anmält så kallad avvikande mening. Det vill säga att de tre rödgröna partierna: Miljöpartiet, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet, reserverar sig mot regerings EU-politik. Inför beslut i Bryssel måste regeringen förankra sin politik i riksdagens EU-nämnd. Tidigare, under den förra mandatperioden, var Socialdemokraterna och de borgerliga partierna oftast överens i EU-nämnden, men det håller nu på att förändras.

För Socialdemokraterna har i opposition blivit alltmer kritiska till den borgerliga EU-politiken. 2007 anmälde Socialdemokraterna så kallad avvik-

ande mening mot sju procent av de beslut som fattades. Det första halvåret i år var den siffran 22 procent. Socialdemokraterna reserverade sig i 39 av 177 ärenden. Men fortfarande är alltså den borgerliga regeringen och Socialdemokraterna överens i de flesta EU-frågor.

V och Mp är betydligt mer kritiska och reserverar sig oftare. Men S förflyttar sig nu allt närmare de två övriga rödgröna partierna i EU-politiken. Av de 39 gånger som S reserverat sig hittills i år, har partiet i 33 fall gjort gemensam sak med Mp och V. Det har handlat om allt från klimatpolitik och asylfrågor till arbetsrätt.

Och det är en medveten politik att försöka komma nå en rödgrön enighet inför valet, säger Susanne Eberstein, socialdemokrat och vice ordförande i riksdagens EU-nämnd. Hon beskriver det som ett givande och ett tagande, men medger att det ofta är S som fått ändra ståndpunkt, till exempel i miljöfrågorna.

Gösta Torstensson

USA vill ha robotsköld

En amerikansk robotsköld över södra Europa ingår som en del i ansatsen att öka det regionala försvaret inför ett eventuellt robothot från Iran, skriver Washington Post.

Enligt en anonym Pentagonkälla ska det amerikanska försvarsdepartementet troligen vara nära att sluta avtal om markbaserade radarstationer med Turkiet och Bulgarien. Sedan tidigare har USA ingått avtal om markbaserade radarstationer i östra Europa med Polen och Tjeckien. EU:s utvidgning österut har medfört att USA:s positioner i Europa har stärkts. Ett turkiskt medlemskap i EU skulle medföra detsamma.

Slovakien ger ej stöd till Grekland

Det slovakiska parlamentet kommer inte att delta i EU:s lånearrangemang för Grekland. Det kan innebära ett brott mot Slovakiens åtagande i Eurogruppen [euroländernas finansministrar] om att erbjuda temporär och villkorad finansiell assistans till Grekland, enligt EU-kommissionären Olli Rehn.

– Jag kan bara beklaga detta brott mot solidariteten inom euroområdet och jag räknar med att Eurogruppen och Ekofinrådet [EU-ländernas finansministrar] kommer att ta upp frågan igen vid nästa möte, säger Olli Rehn.

Fackförbund säger utförsäljning

Märkligt, huvudlöst och dumt. Det är LO-förbundet Sekos hårda dom över näringsminister Maud Olofssons (c) utspel om att sälja ut delar av Vattenfall. Fackförbundet anser att Vattenfalls huvuduppgift ska vara att investera i förnybar energi, och att denna blir svårare att uppfylla om företaget övergår i privat ägo.

– Jag har svårt att tro att privata ägare är villiga att avsätta sina vinster för att utveckla klimatsmarta energilösningar. Jag ser ingen annan garant för detta än att Vattenfall kvarstår i statlig ägo. En försäljning skulle också innebära att de anställda kommer att få stryk i form av pressade löner och villkor, säger ordföranden Janne Rudén i ett pressmeddelande.

Obama träffar EU-chefer i Lissabon

Sex månader försenat får EU till slut sitt efterlängttade toppmöte med USA. Det kommer att hållas den 20 november i Lissabon, meddelade EU-kommissionen och EU-ministerrådet i mitten av augusti.

Det inplanerade toppmötet i maj i Madrid, som skulle bli höjdpunkten för det spanska ordförandeskapet, inställdes i sista stund utan motivering. Det uppgavs att president Barack Obama var oklar över vem som var EU:s ledare efter att ha fått hälsa på samtliga 27 länders stats- och regeringschefer vid ett möte i Prag året innan. Nu hålls toppmöte mellan Obama och EU:s nye ordförande Herman van Rompuy, EU:s nye utrikesminister Catherine Ashton och EU-kommissionens ordförande José Manuel Barroso i samband med Natos toppmöte i Lissabon.

USA mot EU-stöd till flyg

USA ska överklaga delar av världshandelsorganisationen WTO:s beslut om europeiska subventioner till flygplanstillverkaren Airbus. Washington hävdar att stöden ger Airbus orättvisa fördelar gentemot amerikanska flygplanstillverkare. WTO slog i somras fast att EU och några av dess medlemsstater måste stoppa exportsubventioner och en del andra stöd till flygplanstillverkare. I den 1.200-sidiga rapporten gav man USA rätt på tre av sju punkter. Men Washington menar att det finns fler stöd som kan betraktas som olagliga exportstöd.

EU-klartecken till presstödet

EU-kommissionen har godkänt det svenska presstödet, efter att riksdagen ändrat reglerna. Kommissionen har länge hävdat att det svenska presstödet strider mot reglerna för statsstöd. De ändringar i presstödet som riksdagen beslutade om i början av juni har blidkat Brysselbyråkraterna. Ändringarna innebär att Svenska Dagbladet och Skånska Dagbladet får sitt stöd sänkt från nära 65 miljoner kronor till 45 miljoner respektive 43 miljoner. Den ansvarige EU-kommissionären

Joaquin Almunia anser att traditionella tidningar är viktiga för mediemångfalden och den kulturella och offentliga debatten i Europa.

– Att driva en tidning är emellertid också en kommersiell verksamhet och kommissionen har ett ansvar för att förhindra otillbörlig snedvridning av konkurrens och handel till följd av offentliga subventioner, säger Joaquin Almunia.

Regeringsbildning i Belgien på väg att haverera

Försöken att efter valet i juni få fram en regering till det splittrade Belgien är nära en grundstötning. Elio Di Rupo, den vallonske socialdemokratiska partiordföranden som leder försöken att få fram en uppgörelse om ny regering, gick nyligen till kung Albert och bad om att få bli befriad från sitt uppdrag. Efter vädjan från kungen lovade han dock att fortsätta. Dagen efter sade Di Rupo att en uppgörelse är inom räckhåll "om alla visar prov på förnuft". Enligt belgiska medier har Di Rupo lagt fram ett förslag om författningsreform med ökad decentralisering till regioner och språkgrupper. Belgien är en federal statsbildning som är indelad i Vallonien [södra Belgien], Flandern [norra Belgien] och Bryssel, samt i de tre språkområdena flamländska [holländska], franska och tyska. Språkområdena har bland annat hand om skolundervisningen. De flesta partier i Flandern vill bryta loss regionen från Belgien.

Oppositionen vill ha ny lag om vapenexport

De rödgröna är eniga om att det behövs en ny lag om Sveriges export av krigsmateriel. Dagens lag har stora brister anser de tre partierna och föreslår att en ny lag antas under kommande mandatperiod så att det blir svårare för odemokratiska stater och länder där mänskliga rättigheter kränks att köpa svenska vapen. 2009 tog 58 länder emot svensk krigsmateriel. Exporten ökade med sju procent och värdet av leveranserna uppgick till 13,5 miljarder kronor. Hälften av exporten gick till EU-länder. Andra stora köpare var USA, Indien och Pakistan.